

DEBRECENI ÍTÉLŐTÁBLA

Gf. III. 30.514/2009/9. szám

A MAGYAR KÖZTÁRSASÁG NEVÉBEN!

A Debreceni Ítéltábla a Dr. Szeszák Gyula ügyvéd (4024 Debrecen, Iparkamara u. 6. szám) által képviselt felperes neve (felperes címe) felperesnek-, a Dr. Reisz Gyula ügyvéd (3525 Miskolc, Kis-Hunyad u. 2. fszt. 2. szám) által képviselt alperes neve (alperes címe) alperes ellen kölcsön visszafizetése iránt indított perében, a Borsod-Abaúj-Zemplén Megyei Bíróság 2009. május 21. napján kelt, 7. G. 40.151/2007/47. számú ítélete ellen a felperes részéről 53. sorszám alatt előterjesztett fellebbezés alapján lefolytatott másodfokú eljárásban meghozta a következő

ítéletet:

Az ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét részben megváltoztatja, és kötelezi az alperest, hogy 15 napon belül fizessen meg a felperesnek 9 000 000 (Kilencmillió) Ft-ot, és ennek 2004. február 7. napjától a kifizetés napjáig járó évi 9,5 %-os késedelmi kamatát.

A felperes által az Államnak, felhívásra fizetendő feljegyzett eljárási illeték összegét 2 160 000 (Kettőmillió-egyszázhatvanezer) Ft-ra felemeli, és kötelezi az alperest, hogy felhívásra, az abban foglaltak szerint fizessen meg az Államnak 540 000 (Ötszáznegyvenezer) Ft feljegyzett eljárási illetéket.

A felperes által az alperesnek fizetendő elsőfokú perköltség összegét 1 200 000 (Egymillió-kettőszázezer) Ft-ra leszállítja.

Egyebekben az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyja.

Kötelezi a felperest, hogy felhívásra fizessen meg, az abban foglaltak szerint az Államnak 720 000 (Hétszázhuszezer) Ft feljegyzett fellebbezési illetéket, és kötelezi az alperest, hogy fizessen meg ugyanilyen módon 180 000 (Egyszáznyolcvanezer) Ft feljegyzett fellebbezési illetéket.

Kötelezi a felperest, hogy 15 napon belül fizessen meg az alperesnek 300 000 (Háromszázezer) Ft másodfokú perköltséget.

Ez ellen az ítélet ellen nincs helye fellebbezésnek.

I n d o k o l á s :

A felperes tagja, és egyben ügyvezetője is volt az 1999. november 11. napja óta felszámolás alatt álló B. Kft.-nek. Az alperes az O. Bt. beltagja és képviselője, míg az alperes házastársa a Bt. kültagja volt. A B. Kft. és az O. Bt. között üzleti kapcsolat állt fenn, ezen túl a peres felek baráti viszonyba is kerültek egymással.

A felperes az O. Bt. működéséhez 1999. júniusától 2001. áprilisáig több alkalommal, összesen 42 100 000 Ft és 8500 USD összeget biztosított úgy, hogy az alperes átvételi elismervényeket írt az összegekről.

A felszámolás alatt álló B. Kft. vagyonát az O. Bt. kivásárolta. A peres felek megállapodása szerint a betéti társaság által kivásárolt vagyont - mint a Bt. vagyonát - a felperes működtette anélkül, hogy őt a Bt. tagjai közé bejegyeztették volna. Az erről szóló, 2000. szeptember 14. napján ...-on a peres felek és az alperes házastársa által megkötött ún. szindikátusi szerződésben rögzítették, hogy az O. Bt. tulajdona 1/3 arányban a ... családé, míg 2/3 arányban a felperesé, és a „törzstőke” is ugyanilyen arányban oszlik meg.

Elhatározták azt is, hogy a betéti társaság 2000. december 31-ével - vagy a gazdasági kényszer hatására későbbi időpontban - Kft.-vé átalakul. A szerződés 4.) pontja szerint a cég működését biztosító tagi kölcsönök után - beleértve a „törzstőkét” is - 2000. évben 15 %-os kamat illeti meg a feleket.

A szerződés 9.) pontja szerint a B. Kft. megvásárlásához szükséges összeget a felek közösen biztosítják, és megteremtik annak a feltételeit, hogy azt a Bt. költségei között számolják el.

A megállapodás 11.) pontja alapján a vállalkozás teljes legalizálásáig alperest 150 000 Ft, a felperest pedig 300 000 Ft jövedelem illette meg havonta, amelynek legkedvezőbb kivételéről a felek gondoskodtak.

Az O. Bt. a felszámolás alatt álló B. Kft. felszámolójától megvásárolta a B. Kft. „fa” tulajdonában álló B.-H. Kft. üzletrészt, majd azt a 2001. december 31. napján kelt üzletrész-adásvételi szerződéssel 12 000 000 Ft vételárért a felperesre ruházta át azzal, hogy a szerződés szerint a vételár kiegyenlítése már a szerződés aláírása előtt megtörtént. A peres felek egyező nyilatkozata szerint az üzletrész-adásvételi szerződéssel kapcsolatban tényleges pénzmozgás nem történt.

A felperes keresetében 42 000 000 Ft és 8500 USD (napi árfolyamon számított) megtérítésére, valamint ezen összegek után 2004. február 7. napjától évi 9,5 %-os késedelmi kamat megfizetésére kérte kötelezni az alperest pénzkölcsön jogcímén.

Az alperes a kereset elutasítását kérte.

Arra hivatkozott, hogy a peres felek között sem szóban, sem írásban, sem ráutaló magatartással nem jött létre pénzkölcsön szerződés, a felperes ténylegesen egyetlen forintot sem adott át az alperesnek az átvételi elismervények tanúsága ellenére. Mivel a felperes a B. Kft. „fa” ügyvezetője volt, három évig nem vállalhatott új vállalkozásban vezető tisztséget.

Az O. Bt. közreműködésére a felszámolás alatti Kft. vagyonának a kivásárlásához volt szükség, de a hároméves tilalmi idő alatt a felperes a Bt.-ben tulajdonosként sem akart megjelenni.

A felperes azonban a szindikátusi szerződés szerint ténylegesen gyakorolta a társaságban a 2/3-os tulajdoni részének megfelelő tagsági jogokat, és a kölcsönöket a Bt. tőkéjének erősítéséhez nyújtotta.

Az átvételi elismervényekben szereplő nyilatkozatok ellenére a kölcsönök összegét ténylegesen a felperes fordította a társaság működésére.

Az elsőfokú bíróság 7. G. 40.098/2004/20. számú, a felperes keresetét elutasító ítélete ellen a felperes fellebbezése folytán eljáró Debreceni Ítéltábla a Gf. III. 30.414/2005/7. számú végzésével az elsőfokú bíróság ítéletét hatályon kívül helyezte, és az elsőfokú bíróságot a per újabb tárgyalására, és újabb határozat hozatalára utasította.

Előírta az elsőfokú bíróság számára, hogy a megismételt eljárásban a felperes indítványa alapján vizsgálja meg az O. Bt. könyvelését, tisztázza, hogy a betéti társaság mikor, mennyiért, és milyen forrásból vásárolta meg a B. Kft. „fa” cég vagyonát, és hogy a felperes által nyújtott kölcsönök megjelentek-e, és milyen módon a Bt. könyvelésében, azok kinek a nevében és céljára lettek felhasználva. Az alperes erre irányuló bizonyítási indítványa esetén pedig nem lehet mellőzni az O. Bt., a B.-H. Kft., valamint az e két cég egyesülésével létrejött O.-B.-H. Kft. tulajdonosi viszonyainak a vizsgálatát sem.

Az elsőfokú bíróság a megismételt eljárásban lefolytatott bizonyítás eredményeként a tényállás részévé tette azt, hogy a B. Kft. tulajdonában volt Skorpió személygépkocsi 1999. év tavaszán történt értékesítésekor a felperes célja az volt, hogy a személygépkocsit az O. Bt., mint stróman szerezzé meg, majd a felperes, mint magánszemély a betéti társaságtól megvásárolja azt. Ennek érdekében a felperes 1 000 000 Ft-ot átadott a betéti társaságnak, és erre a tranzakcióra utalnak a felek az 1999. június 1. napján kelt, 3 000 000 Ft átvételéről kiállított átvételi elismervényben és a szindikátusi szerződésben is.

Az elsőfokú bíróság a H. Kft. és jogutódai, valamint B. Kft. cég- és felszámolási iratai alapján megállapította, hogy a B. Kft.-nek már a felperes ügyvezetése és tagsági viszonya idején, 1999. évben jelentős gazdasági nehézségei voltak (közel 250 000 000 Ft tartozása). A felperes ügyvezetésével működő B.-H. Kft. (amelyben a felperes tagsági jogviszonnyal is rendelkezett) 1994. január 1. napjától elhatározta a B. Kft.-be való beolvadását, amelynek cégbejegyzésére irányuló kérelmet azonban a cégbíróság -a Legfelsőbb Bíróság 2000. február 28. napján kelt Cgf. II. 32.363/1998/2. számú végzésével helybenhagyott - a Cg. .../45. számú végzésével elutasított, így jogi értelemben a beolvadás nem történt meg. Az elutasított szervezeti változás ellenére a két társaság a beolvadást ténylegesen végrehajtotta, a társasági vagyonok összevegyültek, a tényleges működést a B. Kft. folytatta a felperes tagsága és ügyvezetése mellett, az eredeti állapotnak megfelelő helyzetet pedig csupán a felszámolási eljárásban kirendelt felszámoló állította helyre.

Az O. Bt. kivásárolta a B. Kft. „fa” vagyonát, az eredetileg 30 000 Ft értékű indulóvagyonával ezzel előbb 12 320 000 Ft-ra, majd 25 000 000 Ft-ra emelkedett, és 2000. évben a székhelyét is áthelyezte a korábban a B. Kft. székhelyeként funkcionáló címre. Ezek után a Bt. 2003. szeptember 30. napján beolvadt az újra „életre keltett” B.-H. Kft.-be, amely ezt követően O.-B.-H. Kft. néven működött 32 000 000 Ft jegyzett tőkével, majd 2005. május 12-én felszámolás alá került, és a felszámolás befejeződésével 2008. február 7-ei hatállyal jogutód nélkül lett törölve a cégjegyzékből.

Az elsőfokú bíróság a megismételt eljárásban meghozott 7. G. 40.151/2007/47. számú ítéletével a felperes kereseti kérelmét elutasította.

Kötelezte a felperest, hogy felhívásra fizessen meg az Államnak 1 800 000 Ft feljegyzett eljárási illetéket, az alperesnek pedig 15 napon belül fizessen meg 2 000 000 Ft perköltséget.

Ítélete indokolásában kifejtette, hogy a perben a felperest terhelte annak a bizonyítása, miszerint a felek között a kölcsönszerződés a meghatározott pénzösszeg tekintetében létrejött, az alperesnek pedig azt kellett bizonyítania, hogy a szerződés színlelt volt.

Mivel a perben bizonyítást nyert az, hogy az átvételi elismervényeket az alperes saját maga írta és aláírta, ezért az elsőfokú bíróság nem tulajdonított jelentőséget annak az alperesi tényelőadásnak, hogy az elismervények leírására a felperes diktálása alapján került sor.

Az elsőfokú bíróság vizsgálta a becsatolt átvételi elismervények tartalmát.

Az 1/F/2.-4. szám alatti átvételi elismervényekben megjelölt összegek (3 x 3 000 000 Ft) átvevőjeként az alperes szerepel, az összegek rendeltetéseként pedig a saját vállalkozásba való befektetés lett megjelölve.

Az 1/F/5.-7. szám alatti átvételi elismervényeket az alperes, mint az O. Bt. képviselője írta, és az átvett összegek (6 000 000 Ft + 8 100 000 Ft + 8500 USD) rendeltetéseként a B. Kft. kivásárlása lett feltüntetve.

Az 1/F/8. szám alatti átvételi elismervényen szereplő 2 000 000 Ft + 5 000 000 Ft összeg átvételét az alperes azzal ismerte el, hogy azt a cég finanszírozása érdekében tagi kölcsönként a Postabankba befizette.

Az 1/F/9. szám alatti átvételi elismervényt az alperes az O. Bt. képviselőjeként állította ki, a benne szereplő 5 000 000 Ft + 7 000 000 Ft összeg rendeltetése pedig a Bt. finanszírozása volt tagi kölcsönként.

A vizsgált okiratok tartalma alapján az elsőfokú bíróság azt a megállapítást tette, miszerint nem egyértelmű, hogy a pénzösszegeket az alperes magánszemélyként, vagy a betéti társaság képviselőjeként vette-e át, illetve azok felhasználására az alperes, mint magánszemély, vagy a felperes közvetlen hozzájárulásaként került-e sor.

Az átvételi elismervények önmagukban nem tekinthetők nevesített szerződésnek, azok csak valamilyen szerződés bizonyítékául szolgálhatnak, és mindenképpen elszámolási kötelezettséget jelentenek.

A felperes álláspontja szerint az okiratok tartalma a jogcím megjelölése nélkül is igazolja a kölcsönnyújtás tényét. Az elsőfokú bíróság azonban a lefolytatott bizonyítási eljárás adatai alapján arra a következtetésre jutott, hogy a peres felek üzleti kapcsolatában nem mutatkozott éles határ abban, hogy a felek az egyes megnyilvánulásukat, a nyilatkozataikat milyen minőségben teszik meg, sőt az alperes, mint magánszemély nem is jelent meg soha.

Az elsőfokú bíróság életszerűtlennek tartotta azt a felperesi magatartást, hogy az állítólag pusztán baráti pénzkölcsön nyújtás során a felperes miért fordított különös gondot az összegek tényleges rendeltetésének a meghatározására, illetve, hogy a felperes banki kölcsönt vett fel annak érdekében, hogy azt kamat és visszafizetési határidő nélkül továbbadja az alperesnek. Mindennek az ad életszerűséget, ha közös gazdálkodás érdekében történik mindez.

Az elsőfokú bíróság tényként állapította meg azt is, hogy a keresetben megjelölt összegek az O. Bt. gazdasági tevékenységére lettek felhasználva. Az okiratok tartalma alapján sem látta megállapíthatónak a Ptk. 523. § (1) bekezdése szerinti pénzkölcsön szerződés létrehozását célzó kölcsönös és egybehangzó nyilatkozatok meglétét. Nyelvtanilag értelmezve az „átvételi elismervény” kifejezést az ugyan jelentheti a kölcsönadott pénz

átvételét, de jelentheti azt is, hogy a pénzösszeg átvevője csak megbízást teljesít, és megbízottként azért felel, hogy a pénzt a címzetthez eljuttassa, vagy a megbízó által meghatározott célra fordítsa.

Az okiratok jelentős hányada az alperes cégjogi minőségét is tartalmazza, célja pedig a betéti társaság érdekében történő valamilyen módú felhasználás. E körben alaptalannak találta az elsőfokú bíróság a felperesnek azt a hivatkozását, hogy ezzel csupán az alperesnek, mint Bt. beltagnak a felelősségét is kívánták jelezni. A beltagnak mögöttes felelőssége ugyanis csak akkor keletkezhett volna, ha a Bt. is közvetlen, vagy készfizető kezességet vállalt volna az alperes, mint magánszemély tartozásáért, erre azonban maga a felperes sem hivatkozott.

A peres felek akkori magatartásának, a felek feltehető akaratának vizsgálata körében lefolytatott tanúbizonyítás eredményeként az elsőfokú bíróság azt állapította meg, hogy a peres felek között létrejött szindikátusi szerződés alapján a felek célja az volt, hogy a B. Kft. „fa” vagyonának kivásárlását követően a felperes irányítsa az egész céget, az alperes pedig segítse a felperes munkáját, viszont hivatalosan, kifelé mindig az alperes jelent meg. Az átvételi elismervényekben szereplő összegek a cég működéséhez voltak szükségesek, az okiratok tényleges tartalma szerint azokat a felperes a betéti társaságnak nyújtotta azzal, hogy a 3 évi tilalom leteltével a felperes azt üzletrészként fogja megkapni.

A perbeli okiratok, illetve a beszerzett tanúvallomások alapján megállapíthatónak találta az elsőfokú bíróság azt is, miszerint a peres felek távlati célja az volt, hogy kivásárolják a felszámolás alatti cég működő vagyonát, ennek érdekében a jelentéktelen vagyonnal rendelkező O. Bt. jegyzett tőkéjét fel kellett emelni. Mivel a felperes a betéti társaságban semmilyen részesedéssel nem rendelkezett, ezért a betéti társaság az időközben kivásárolt vagyonnal beolvadt a felperes tagságával működő B.-H. Kft-be, majd a felperes a betéti társaságtól megvásárolta a 25 900 000 Ft névértékű üzletrészt, és így a felperes a beolvadással létrejött cégben már jelentős üzletrésszel rendelkezett. Ezt, a felek valamennyi ügyletében tetten érhető kettős szerepet támasztja alá a felperes és az O. Bt. között 2001. november 25-én kelt, „adósság átvállalás” elnevezésű okirat is.

Az elsőfokú bíróság a perbeli bizonyítékokat a Pp. 206. §-a szerint értékelve végül arra a következtetésre jutott, hogy a peres felek között nem jött létre a Pp. 523. § (1) bekezdése szerinti kölcsönszerződés, a létre nem jött szerződés vonatkozásában pedig súlytalannak találta az alpereseknek a szerződés színlelt jellegére való hivatkozását.

A perbeli átvételi elismervények önmagukban nem tekinthetők kölcsönszerződésnek, azok csupán egy szerződés létrejöttének a bizonyítékai. Ez a szerződés azonban a felperes és az O. Bt. között jött létre, tartalma pedig az volt, hogy az O. Bt. a felperes anyagi hozzájárulását részben a ... személygépkocsival, részben pedig azzal ellentételezi, hogy a felszámolási vagyon kivásárlását követően a felperest a kifejtett tevékenységével arányban álló ellentételezésben részesíti a társaságból. A felperes nem tudta a perben bizonyítani azt, hogy az alperessel, mint magánszeméllyel kölcsönszerződést kötött, ezért az elsőfokú bíróság a felperes keresetét elutasította, és elutasította a tényállás megállapításához szükségtelennek tartott bizonyítási indítványait is.

A pereszes felperest kötelezte az illetékfeljegyzési joga folytán le nem rótt 900 000 Ft elsőfokú és 900 000 Ft másodfokú eljárási illeték megfizetésére, és az alperesnek a jogi képviselője munkadíjából álló elsőfokú, és az ítéletábla végzésében megállapított összegű másodfokú perköltsége megfizetésére.

Az ítélet ellen a felperes fellebbezett, melyben az elsőfokú ítélete megváltoztatását, és az alperes keresete szerinti marasztalását, perköltsége megfizetésére kötelezését kérte.

Az alperes a fellebbezési ellenkérelmében az elsőfokú bíróság ítéletének a helybenhagyását, és a felperes kötelezését kérte a másodfokú eljárással felmerült költségek viselésére.

Álláspontja szerint az elsőfokú bíróság a megismételt eljárásban a Debreceni Ítéltábla hatályon kívül helyező végzésében előírt útmutatás szerint járt el, minden szükséges bizonyítást lefolytatott, és megalapozottan állapította meg azt, hogy a felperes nem kötött vele, mint magánszeméllyel kölcsönszerződést.

A felperes a fellebbezését, annak indokolását kiegészítő, utóbb tett személyes nyilatkozatában kiemelten azt sérelmezte, hogy a megismételt eljárásban az elsőfokú bíróság a felperes bizonyítási indítványainak zömét elutasította, ráadásul hosszú idő telt el a bizonyítási indítvány előterjesztése, és annak elutasítása között. Annak ellenére, hogy az elsőfokú bíróság az O. Bt. cégiratainak beszerzése érdekében mindkét felet 50 000 Ft költség előlegezésére kötelezte, a cégiratokat mégsem szerezte be, és csak az ítélete meghozatalát követően intézkedett a pénz visszautalásáról.

Tévesnek tartotta az elsőfokú bíróságnak azt a megállapítását, hogy az alperes nem volt alkalmas faipari vállalkozás irányítására. Az alperes férje - akivel együtt irányították a betéti társaságot - több nagy építőanyag kereskedelmi cégnél töltött be felelős beosztást.

Hangsúlyozta, hogy valamennyi, a keresete alapját képező átvételi elismervényt az alperes, mint magánszemély írta alá, egyetlen követelésen sem szerepel, hogy az az O. Bt-nek adott kölcsön lenne. Ezt az ún. szindikátusi szerződés sem tartalmazza. Nem tagadta, hogy volt olyan eset is, amikor kifejezetten a betéti társaságnak nyújtott kölcsönt, de az az összeg nem szerepel a kereseti kérelmében.

Arra is hivatkozott, hogy az alperes maga is elismerte, hogy az átvett pénzekből csak 24 000 000 Ft-ot használt fel tagi kölcsönként.

Álláspontja szerint a szindikátusi szerződés - amelynek rendelkezései egyébként is jogszabályba ütköznek - csupán azt igazolja, hogy a peres felek, mint magánszemélyek megállapodtak egyfajta együttműködésről. A felperes 1999. június 1. napja óta nyújtott kölcsönöket az alperesnek, míg a szindikátusi szerződést csak 2000. szeptember 14. napján kötötték meg, a B. Kft. „fa” vagyonának értékesítésére vonatkozó 2000. augusztus végén megjelent pályázatot követően, amely időpontig a felperes már 23 000 000 Ft-ot átadott az alperesnek.

Az eljárás során bizonyítást nyert, hogy a betéti társaság saját maga is felvett 50 000 000 Ft banki hitelt a B. Kft. „fa” vagyonának kivásárlására, illetve további 15-20 000 000 Ft-ot, ami azt igazolja, hogy valós volt az alperesi oldalon a B. Kft. „fa” vagyonának kivásárlására irányuló szándék. Ugyanakkor egyetlen dokumentum sem támasztja alá azt, az ítélet indokolásában megfogalmazott következtetést, hogy a felperes azért kötötte a szindikátusi szerződést, mert nem vállalt nyilvánosságot a B. Kft. „fa” kivásárlásában.

Szintén téves és iratellenes az elsőfokú bíróságnak az a megállapítása, hogy a betéti társaság vagyonának 2/3 része a felperes tulajdona.

Utalt arra, hogy a felperes által becsatolt adásvételi szerződés dátuma 2000. szeptember 1. napja, míg a bíróság egy 2000. november 16-ai szerződést ismertetett. Ez is azt bizonyítja, hogy az alperes, mint magánszemély egy külön szerződést kötött a felperessel. A 2001.

december 31-én kelt adásvételi szerződéssel kapcsolatos kérdéseket pedig megválaszták az elsőfokú eljárásban tett tanúvallomások.

Cáfolta azt az ítéleti megállapítást, hogy a felperes felhívásra sem szolgáltatott bizonyítékot, és ezt igazolja a 2008. május 5-én kelt iratának a 4. oldala is.

Azt állította, hogy az elsőfokú bíró elfogultan folytatta le az eljárást, indokolatlanul nagy terjedelemben vizsgálta felperesnek a perrel össze nem függő, korábbi cégügyleteit, viszont az O. Bt. cégiratait nem szerezte be. Pedig ennek a vizsgálata igazolta volna azt is, hogy az alperes és férje már 2000. májusában is benyújtott egy pályázatot a B. Kft. „fa” felszámolójához, majd annak sikertelensége után keresték meg segítségnyújtás végett a felperest. A cégiratok bizonyították volna azt is, hogy a beolvadást az alperes és a férje hajtották végre, mivel ez az ő érdekükben állt. A betéti társaságból a pénzösszegeket vásárlási előlegként kivették, ám abból a felperesi kölcsönök visszafizetésére semmit nem fordítottak. Ezt az egyesülési vagyonmérleg is alátámasztja.

A felperes orvosi ellátásának dokumentumaival kívánta bizonyítani azt, hogy egészségi állapota sem tenné lehetővé azt, hogy egy céget teljes körűen irányítson.

Az elsőfokú bíróság ítéletének indokolása a cégjogi részesedéseket illetően is iratellenes megállapításokat tartalmaz, amelyek a betéti társaság cégiratainak beszerzésével elkerülhetők lettek volna.

Kifogásolta, hogy az elsőfokú bíróság a felperes erre irányuló indítványa ellenére sem szerezte be az alperes ellen indított büntetőeljárás iratait, amelyekből megállapítható lett volna az, hogy az alperes és férje 2000. év nyarán más személyektől is kértek kölcsön, és a felperestől kért pénzt más kölcsönök kiegyenlítésére fordították.

Ismételten kérte a büntetőeljárás iratainak a beszerzését.

Tagadta azt, hogy ő bármilyen, általa felvett banki kölcsönt adott tovább az alperesnek.

Sérelmezte, hogy bár a felperes több alkalommal jelezte a tanúvallomások - köztük tanú 1., tanú 2., tanú 3. tanúvallomásai - ellentmondasságát, az elsőfokú bíróság mégis elfogadta azokat ítélete indokolása szerint. A felszámolóbiztos tanú 4. tanúvallomásából pedig az elsőfokú bíróság helytelen következtetéseket vont le.

Tévesnek tartotta az elsőfokú bíróságnak azt a megállapítását is, hogy az alperes egyáltalán nem vett át pénzeket a felperestől. Ezt, az alperes és a férje nyilatkozatain alapuló megállapítást cáfolják maguk az átvételi elismervények, az alperes és a felszámoló között létrejött kölcsönszerződés, illetve a banki és pénztári befizetések. Az elsőfokú bíróság az alperes és férje által az alapeljárásban tett nyilatkozatok és a megismételt eljárásban tett tanúvallomások közötti ellentmondásokat meg sem kísérelte feloldani. A felperes kérte, hogy az elsőfokú bíróság szerezzen be kimutatást a Budapest Banknál és a Postabanknál történt, 500 000 Ft-ot meghaladó befizetésekről.

Elsődlegesen az elsőfokú bíróság ítéletének a megváltoztatását, másodlagosan pedig annak hatályon kívül helyezését, és az elsőfokú bíróságnak újabb eljárásra, és újabb határozat hozatalára utasítását kérte azzal, hogy a megismételt eljárást az elsőfokú bíróság más bírója folytassa le.

A felperes fellebbezését az ítélet tábla részben megalapozottnak találta.

Az ítélet tábla elsőként megállapítja azt, hogy az elsőfokú bíróság nem tett eleget teljes körűen az ítélet tábla Gf. III. 30.414/2005/7. számú végzésében a megismételt eljárás lefolytatására előírt iránymutatásnak, azonban a felek által becsatolt okiratok - cégiratok, a

tagi kölcsönökkel kapcsolatos iratok - elegendő adatot szolgáltatott a perbeli tényállás helyes megállapítására.

Ezért az elsőfokú bíróság által elkövetett eljárási szabálysértés nem eredményezte az elsőfokú bíróság ítéletének a megalapozatlanságát, ez okból nem volt szükség annak hatályon kívül helyezésére.

A megismételt eljárás során beszerzett további adatokból azonban az elsőfokú bíróság részben téves jogi következtetésre jutott.

A perbeli átvételi elismervényekben foglalt nyilatkozatok tartalmának a Polgári Törvénykönyvről szóló többször módosított 1959. évi IV. törvény (Ptk.) 207. § (1) bekezdése szerinti, nyelvtani értelmezése során különös figyelemmel kell lenni arra a körülményre, hogy a nyilatkozatot író és aláíró alperes is vezető tisztségviselő volt egy gazdasági társaságban, nem tekinthető laikusnak, tisztában volt és kellett lennie az átvételi elismervényekben foglalt nyilatkozatai tartalmával. Ezért nem tekinthető véletlennek az sem, hogy a nyilatkozatok egy részét az alperes, mint magánszemély, más részét azonban, mint az O. Bt. képviselője tette meg.

A Ptk. 207. § (1) bekezdése szerint a jognyilatkozatokat elsődlegesen nyelvtanilag kell értelmezni: a szavak általánosan elfogadott, hétköznapi jelentése szerint.

Az alperes, mint magánszemély által saját kezűleg írt, időrendben az első 3 db - 1999. június 1. napján, 1999. augusztus 3. napján és 1999. augusztus 17. napján készült - átvételi elismervények azt tartalmazzák, hogy az alperes a felperestől átvett 3 x 3 000 000 Ft-ból nyílászárókat kíván vásárolni az általa képviselt társaság részére, illetve egy személygépkocsit a betéti társaságon keresztül. Az átvételi elismervények tartalmazzák azt is, hogy a kapott pénzből vásárolt áruk, anyagok értékesítése után az átvevő vállalja, hogy a kapott összeget visszafizeti a felperesnek. Még az is rögzítésre került, hogy a vásárolt anyagok értékesítéséből származó haszonból a kölcsönadó felperes nem részesül.

A három átvételi elismervény keltének idején a B. Kft. még nem állt felszámolás alatt, és a peres felek által aláírt, a jövőbeni gazdasági együttműködésüket szabályozó ún. szindikátusi szerződést is több mint egy évvel ezek után, 2000. szeptember 14-én kötötték meg a felek.

Ezért az ítélet arra a megállapításra jutott, hogy ez a három átvételi elismervény tartalma a Ptk. 523. § (1) bekezdése szerinti kölcsönszerződésnek felel meg, amely a felperes és a pénzt átvevő alperes, mint magánszemély között jött létre. Ennek a megállapításnak még az a tény sem mond ellent, hogy az 1999. június 1. napján kelt átvételi elismervényben utaltak a betéti társaság - quasi mint közvetítő - által megvásárolt, majd a felperesnek tovább adott személygépkocsival kapcsolatos ügyletre is. Az ítélet álláspontja szerint ez a vásárlás még nem tekinthető a 2000. szeptember 14.-ei szindikátusi szerződésben rögzített együttműködés részének, nem volt eleme az elsőfokú bíróság ítélete indokolásában végig vezetett „láncolatnak”. A személygépkocsit a felperes a saját részére kívánta a betéti társaság beiktatásával megszerezni, míg a további ügyletek célja az volt, hogy majd a felperes a szindikátusi szerződésben meghatározott üzletrészt megszerezze az O.-B.-H. Kft.-ben.

A további, 2000. és 2001. évben készült átvételi elismervények közül 4 db-ot az alperes az O. Bt. képviselőjeként, 1 db-ot továbbra is magánszemélyként írt alá, és az átvett összegek felhasználási céljaként a betéti társaságba tagi kölcsön befizetés, illetve a B. Kft. kivásárlása lett feltüntetve.

Ezen átvételi elismervények vonatkozásában az ítéltábla osztja az elsőfokú bíróság álláspontját miszerint a megismételt eljárás során beszerzett adatoknak a Pp. 206. § (1) bekezdése szerinti mérlegelésével megállapítható az, az elsőfokú bíróság ítélete indoklásában részletesen kifejtett, és a szindikátusi szerződésben rögzített távlati cél elérését szolgáló szándék, hogy a felperes pénzeszközök átengedésével megerősítse a betéti társaság tőke erejét, így finanszírozza azt, hogy a betéti társaság megszerezze a B. Kft. „fa” működő vagyonát, majd ezt követően ennek ellenértékét üzletrész átruházással megszerezze.

Az elsőfokú bíróság helytállóan állapította meg, hogy az ebbe a célkörbe tartozóan átadott pénzüsszegek egy része a társaság működése során került felhasználásra, más része pedig forrása lehetett a Bt. és a kapcsolódó társaságok törzstőke emelésének.

Ennek a kérdésnek a vizsgálata egyébként nem volt a per tárgya, mint ahogyan helyesen azt az elsőfokú bíróság is kimondta.

A fentebb kifejtett indokok alapján az ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét a Polgári perrendtartásról szóló többször módosított 1952. évi III. törvény (Pp.) 253. §-ának (2) bekezdése szerint részben megváltoztatta, és kötelezte az alperest, hogy fizessen meg a felperesnek 9 000 000 (3 x 3 000 000 Ft) Ft-ot, valamint ezen összegnek a felperes kereseti kérelme szerint 2004. február 7. napjától a kifizetés napjáig járó késedelmi kamatát.

Egyebekben az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyta.

Az elsőfokú bíróságnak a per főtárgyát érintő döntésének részbeni megváltoztatása folytán a felperes csak részben lett pervesztes, ezért a Pp. 81. § (1) bekezdése szerint az ítéltábla megváltoztatta az elsőfokú bíróság ítéletének a perköltség viseléséről szóló rendelkezését is. A felperes az eredeti kereseti kérelmében megjelölt összeghez képest kb. 20 %-ban lett pernyertes, ezért a felperes illetékfeljegyzési joga folytán le nem rótt, feljegyzett kereseti és fellebbezési eljárási illeték megfizetésére is ebben az arányban kötelezte az ítéltábla a feleket.

Az ítéltábla a Gf. III. 30.414/2005/7. számú végzésével a Pp. 252. § (3) bekezdése alapján helyezte hatályon kívül az elsőfokú bíróság alapeljárásban meghozott ítéletét, ezért a megismételt eljárásban újabb 900 000 Ft kereseti illeték merült fel. Az elsőfokú bíróság a megismételt eljárásban felmerült, feljegyzett további 900 000 Ft eljárási illeték viseléséről elmulasztott rendelkezni, amit az ítéltábla a Pp. 253. § (3) bekezdésében biztosított jogkörében eljárva pótol, és a felperes által megfizetendő eljárási illeték összegét 2 160 000 Ft-ra felemelte. Az alperest pedig kötelezte, hogy felhívásra fizessen meg 540 000 Ft eljárási illetéket az Államnak.

Az ítéltábla ugyancsak a Pp. 81. § (1) bekezdése alapján leszállította az elsőfokú bíróság ítéletében a felperes által az alperesnek fizetendő perköltség összegét is akként, hogy az elsőfokú bíróság ítéletében megjelölt 2 000 000 Ft-ot 1/5-4/5 arányban megosztva, majd az alperesnek járó 1 600 000 Ft-ba betudva a felperes pernyertességére eső 400 000 Ft-ot, a felperest a különbözetként jelentkező 1 200 000 Ft-nak az alperes részére történő megfizetésére kötelezte.

Az ítéltábla a másodfokú perköltség viselésére is az előbb ismertetett arányban kötelezte a feleket, vagyis kötelezte a felperest, hogy fizessen meg az Államnak a 6/1986. (VI.26.)

IM rendelet 13. § (2) bekezdése, és a 15. § (1) bekezdése alapján 720 000 Ft fellebbezési illetéket, az alperes pedig ugyanilyen módon fizessen meg 180 000 Ft fellebbezési illetéket. A nagyobb részt pervesztes felperest a pernyertesség-pervesztesség arányát figyelembe véve, a Pp. 81. § (1) bekezdése alapján kötelezte az alperes jogi képviselője munkadíjából álló, a bírósági eljárásban megállapítható ügyvédi költségekről szóló 32/2003. (VIII.22.) IM rendelet 3. § (2) bekezdés b.) pontja, (5)-(6) bekezdése, és a 4/A. § (1) bekezdése szerint 300 000 Ft bruttó összegben meghatározott másodfokú perköltség megfizetésére.

Debrecen, 2010. június hó 24. napján

Dr. Madarász Anna sk a tanács elnöke, Cogoiné Dr. Boros Ágnes sk előadó bíró, Szilágyiné Dr. Karsai Andrea sk bíró

A kiadmány hitelül:

Kiadó